

ze společnosti

ZEMŘELA PhDr. DARJA KOCÁBOVÁ – VÝJIMEČNÁ OSOBNOST ČESKÉ PSYCHIATRIE. POMÁHALA DĚTEM I LIDEM S TĚŽKOU PSYCHÓZOU

Darja Kocábová se narodila 7. ledna 1931 v Praze. Na Filozofické fakultě UK vystudovala obor filosofie – psychologie. Ve své profesní dráze se jako psycholožka věnovala nejprve dětem. Pracovala v internátním zvláštním dětském domově v Hodkově u Zbraslavi, kde pomáhala dětem, které měly na svědomí i těžké přečiny. Poté pracovala v dětské psychiatrické ambulanci v Karlových Varech. V té době se také podílela na založení SOS dětských vesniček.

Její profesní kariéru nekompromisně ovlivňovalo politické klima. Byla manželkou faráře a její politické postoje byly považovány tehdejší vládní mocí za nežádoucí. Byla nucena se s rodinou přestěhovat do Mladé Boleslavi. V tomto regionu se také podílela na založení dětské psychiatrické ambulance. Avšak po ztrátě pracovního místa z politických důvodů na počátku sedmdesátých let mohla dále přijmout zaměstnání pouze v Psychiatrické léčebně v Kosmonosech a věnovat se práci pouze s těžce psychicky nemocnými pacienty, které dle tehdejší moci „již nemohla negativně ideologicky ovlivňovat“ jako například mládež.

Co by se mohlo zdát jako vynucená nouzová pracovní možnost, naopak dr. Kocábová využila s maximální kreativitou a profesním i osobním nasazením. V Kosmonosech působila podobně jako průkopníci prvních terapeutických komunit ve Velké Británii v padesátých letech. Začala vést skupinové psychoterapie s dlouhodobě hospitalizovanými pacienty s psychózou. U pacientů si získávala důvěru a u spolupracovníků respekt. Rozvíjela komplexní terapii psychóz se zapojením psychiatra, psychoterapeutické sestry a sociální pracovníce. Ve spolupráci s pacienty založila Socioterapeutický klub, který dlouhodobě pokračuje ve své činnosti, nyní pod zastřešením Fokus Mladá Boleslav. Na konci osmdesátých let se podílela na otevření Denního sanatoria pro lidi s vážným psychickým onemocněním a chráněných dílen. Toto vše ale bylo protkáno živým zájmem o rodinu a přátele pacientů a jejich podporou s velkou osobní účastí.

Doktorka Kocábová byla známá také svojí publikační aktivitou. Vedle odborných článků a konferenčních příspěvků publikovala několik knih pro širší veřejnost, které jsou svědectvím jejího zasazení v boji o psychické zdraví svých pacientů. V roce 1996 vyšla kniha „Zpráva odjinud“, což jsou esejistickou formou zpracované záznamy a korespondence mezi ní a jejím dlouholetým pacientem odrážející zkoumání závažných otázek života a zdraví. Z roku

2004 pochází její knížka povídek „Třikrát a dost“, v nichž se v deseti tematických kapitolách zamýšlí nad důležitými okamžiky osobního života nevyjímajíc svou profesi a vztahy s pacienty. Třetím dílem je kniha „V tichu“ z roku 2010, která představuje patnáct esejů, doprovázených sedmnácti dokumentárními fotografiemi z její terapeutické praxe.

PhDr. Darja Kocábová byla průkopnicí v oblastech, kam dnes, po téměř padesáti letech od počátku jejího působení, směřuje reforma psychiatrické péče. Za své celoživotní působení získala doktorka Kocábová řadu ocenění. V roce 2011 obdržela Heverochovu medaili Psychiatrické společnosti ČLS JEP. O tři roky později obdržela Stříbrnou pamětní medaili Senátu PČR. V roce 2021, u příležitosti významného jubilea dovršení 90 let, bylo PhDr. Kocábové za celoživotní práci v oboru psychiatrie uděleno čestné členství Psychiatrické společnosti ČLS JEP a zároveň jí předsednictvo ČLS JEP udělilo čestnou medaili ČLS JEP.

*Výbor Psychiatrické společnosti ČLS JEP
Výbor psychoterapeutické sekce PS ČLS JEP*